

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes száma ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazgatási, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap beltartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Olvasóinkhoz.

Lapunk négy évi pályafutás után az ötödik év küszöbén áll, s mi kötelességünknek ismerjük számot adni a múlt-ról és ígéretet tenni a jövőre.

Hogy a lefolyt négy év alatt mennyiben feleltünk meg kitűzött feladatunknak, tisztelt olvasóinkra bizzuk megítélni; azonban arra önérzettel hivatkozhatunk, hogy mi a legnagyobb odaadással és az ügy iránti lelkesültséggel mindent megtettünk, hogy programunkhoz híven lapunk egy vidéki lap igényeinek megfelelően s azon kis körnek, melyben mozog, közművelődési, gazdasági és társadalmi érdekeit védje és támogassa.

A két testvérmegyének anyagi és szellemi támogatása lehetővé tette lapunk fennállhatását a múltban s biztosítékul szolgál jövőre.

Mi azon édes reményben, hogy a nagy közönség jövőre sem tagadja meg szíves pártfogását, bizalommal nézünk az új év elé s készségesen ígérjük, hogy jövőre is legfőbb törekvésünk leendő lapunkat minél magasabb színvonalra emelni s kétszerezett munkássággal igyekezendünk kiérdemelni azon rokonszenvet, melyet a nagyérdemű közönség lapunk iránt eddig tanúsított.

A „Székelyföld” mint eddig, úgy ezután is hetenként kétszer fog megjelenni, s iránya csupán csak annyiban fog némi változást szenvedni, hogy ezután a közművelődési, társadalmi és közgazdasági kérdéseken kívül a politikai események-

hez is hozzászólunk, a mennyiben azok meggyőnkét közelebből érdeklik, a nélkül azonban, hogy bárminő pártállást elfoglalnánk.

Lapunkat a t. közönség pártfogásába ajánlva, vagyunk

hazafias üdvözléssel
Dobay János, Sprencz György,
felelős szerkesztők.
Szabó Albert,
kiadó.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld” cz. politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzeket kérjük Kézdi-Vásárhelyre a kiadó-hivatalba küldeni.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Községi nyomorúságok.

III.

Deák Ferencz azt mondotta: „Mindent a hazáért, csak magát a hazát nem.”

A vámtarifa revíziójából a hazára kevés hasznót várhatunk. A czéltalan irányu vámpolitika helyett ideje lenne már a vámokból oly jövedelmi forrást nyitani, mely a fogyasztók megterhelése nélkül tetemes jövedelmet szolgáltatson az államkincstárnak, melyre a monarchia mindkét fele ez idő szerint utalva van.

Nekünk a sör-, cukor- és szeszadót teljesen önállóan, a magyar mezőgazdasági ipari és fogyasztási viszonyokhoz — melyek Ausztria viszonyaitól egészen különböznek — kellene és kell rendeznünk. Így évek során sok millió maradna a haza polgárainak zsebében.

Mindent a hazáért, csak magát a hazát nem. Tehát mindent, még az önzést is minden neme és fajzataival, a hazáért fel kell áldozni, hogy megmentessék a haza.

Még a miniszteri — hajdan még a királyoknál is szokatlan — jubileumi riadókna is el kellene némulniok, midőn a drága hon polgárai millióinak szeméből keserű könnyek zápora patakzik a végrehajtók által töle elhurcolt utolsó falat kenyér után. De ne tovább! . . . „Mindent a hazáért, csak magát a hazát nem.”

A szegény falusi nép nyakig van a nyomorban; csak nyög a terhek alatt, de nem tud magán segíteni, nincs hozzá tehetsége. A tanultabbak és képesítettek nem bírnak kellő érzékkel a földművelő falusi nép sorsa iránt

Igazán helyesen jegyezi meg egyik

jeles írónk: „Tessék elhinni, hogy felvilágosodott, derék falusi népünk már annyira megunta a mostani (állami és községi) gazdálkodást, hogy szívesen lemond néhány úgy is csak papirosra levő autonómikus üres jogáról, ha a községi ügyek vezetésében nagyobb rend és pontosság volna s ha a községi előjárók nagyobb tekintéllyel léphetnének fel. Gazdáink megunták azt a sokféle meddő választást, s szívesen támogatják az érellyes eljárást; s ha egyesek fel is szólalnak, elnémulnak azok, mihelyt a rendszabályok helyeseknek bizonyulnak. A tapasztalás azt mutatja, hogy földművelő gazdáink községeikben, a hol felsőbb helyről nem nyernek támogatást, ritka kivétellel rossz adminisztrátorok; a hol meg átengedte a községi közigazgatást az ugynevezett intelligenciának, a végzett embereknek, ott anyagilag majd egészen tönkre mennek.”

E szomorú tapasztalat annyira igaz, hogy — fájdalom — száz és egy példával lehetne bizonyítani. Nincs kellő érzelme a községi ügyek iránt azoknak, kik szellemi és anyagi állásuknál fogva segíthetnének s a községi előjáróskodást kerülhetik; a kik pedig az ezen uton való megélhetésre vannak utalva, azok nem a közjót, hanem zsebüket szolgálják; a kiket a nyomorúságok ostromának a vége legjobban sujt, azok rendesen le vannak szorítva a közigazgatás teréről már szellemi és anyagi alsóbb állásukból önként folyó kisebb tekintélyöknél fogva is.

Aztán megtörtént már az is, hogy

A „Székelyföld” tárczája.

Egy hölgynek.

Egyszer szerettél életemben,
Azé nem lehetél.
Sorsod — hajh — máshoz kényszerített,
A kit nem szerettél.
S azóta, bár kis lábaidnál
Nem egy ifju hevert,
Esdve, könyörgve csak egy szódért,
— Mit más könnyen kiejt —
Te hü maradtál esküszódhoz,
Hü s rendithetetlen.

Pedig, tudom, nem egyszer álltál
Vész és vihar között
S alig, alig, hogy kis sajkád
Szirthez nem ütközött
És össze nem tört, mint hányt hajó
A zugó tengeren,
Küzdve haragos, bösz elemmel
Egyedül, védtelen.

Te hü maradtál esküszódhoz,
Hü s rendithetetlen,
Bár kéjre, élvezre nem is egyszer
Csábíta nemtelen,
Epekedő, sovár, ledér ifju,
Ígérve mind, mi szép,

Lábadhoz téve minden kincsét:
Csak halld meg kérését.

S midőn minden megtört, gyenge és
Gyarlónak bizonyult:
A küzdés ellened még se szűnt,
Sőt egyre jobban dult;
Gázoltak erény- s becsületben,
Mocsokoltak szüntelen:
Te hü maradtál esküszódhoz,
Hü s rendithetetlen!

Maradj is hü s rendithetetlen,
Ez az, mi téged itt
Mindörökké, míg nap süt égen,
Por közt is istenít . . .

Ez téged főlelem, egy csodás,
Büvös légkörbe von,
Hová, mi édes virágillat,
Mind föl száll alkonyon,

S hová a Te szép lelkedet, hajh,
Én sem követhetem,
Csak ha a szerelem repülő
Szárnyakat ad nekem,
Csak akkor sikerül, oh, ezt a
Szép hegyet beérnem,
Azt is csak egy perczig, mert tovább
Közeledben lennem
Nekem is lehetlen! . . . Szép hölgyem!
Légy rendithetetlen! . . .

E.

Az én özvegy asszonyom.

— Emlékezés Marira. —

Róla szóljon ez egyszerű emlékezés. Pedig nem halt meg. Hiszen a gondviselés még sokára nyújtja drága életét. De én nem követem embertársaim példáját, hogy annak emlékét emlegetsem, ki nem hallja már azt. Hanem még élteben emlékezem meg róla! . . . És ki Mari? Ha megmondom, közönyösen vállalt vontok reá. Egy egyszerű, de mivel lelkü nő és anya. Semmi egyéb. Tudom, hogy a nő, a kinek nincsen „története”, alig érdekel valakit. De engem épen azért érdekel Mari.

Mert Mari özvegy és szép nő. Élte legszébb korában van. Kinyílt rózsza, pompázó teljében. Szemében égő szenvedély, ajkán játszi mosoly. Megjelenésében elegancia. Nő, ki hivatva van, hogy szeressen még, nem többé az ábránd fátyolával szemén, hanem a megtisztult szerelem magasztos érzelmével. Megvallom, mikor először szembe álltam vele, a nőt néztem benne csupán, s már is hódításom dicsősége lebegett előttem.

De én feledtem, hogy Mari anya és ő ezt nem feledte. Ném, soha egy perczre sem. Ha kérdem, hogy hát valakivel nem gondolkozik jeggyűrűt cserélni? Ilyenkor szemében egy ragyogó könyecsepp csillant föl, mely

megállott, reszketve a pillákon, mint harmat a virágszirmon.

S én többet nem szóltam erről!

Oh, mily fegyver a köny! Bénulttá teszi a férfit, kinek karjában vad erő duzzad, keblében égő szenvedély viharzik. Átkarolta Irénjét s Endrét, két kedves gyermekét, mintha bennök keresett volna védelmet. E két mosolygó kis fejecske között Mari átszellemült arca úgy nézett ki, oly fenségesen, mint Murillo ecsetének Máriája angyalfölk között: körülvéve napsugaras fehér felhővel. Tekintetéből nem szemrehányás, hanem a jószág szelid fénye sugárzott felém.

Ő gyermekeinek akart élni, kiket imádozott. Tamaszuk akart lenni, mert más tamaszuk nem volt. Érték élt, bennök élve. Hitte, hogy csak úgy tehet eleget nemes feladatának, ha nem lesz semmi egyéb, mint egyszerűen csak — anya. A gyermek egész szívét és egész nőt követel. E nézete olyan erős volt Marinak, mint hitte. Nem tudtam volna megingatni őt, hiába akartam volna is. S ha szenvedélem nem csillapult, elővette kedvencz költői egyikét s Vörösmarty, Arany egy-egy művészi alkotására irányza lelke-met. Elkezdett olvasni. Sohasem hallottam ily szavakat! Nem volt abban semmi nyomma a szónoki hév művészi pathosának; hangja inkább halk, lágyan lehellő volt s

bizonyos uri egyének egyes községekben rövid ideit tartózkodásra megtelepülve, több költséges ohajjal és kivánsággal szoktak a községek zsebéhez járulni s szépítések, egyletek, mulatságok stb. czimén egy kis pótdó kivetésére alkalmat nyújtani, a nélkül, hogy a sajátjukból csak egy fillérrel is hozzájárultak volna, s midőn ohajaik beteljesedtek s a költségek megtétettek, egy szép reggel, csak hült nyomukat találják a községben.

De úgy kell a törzspolgároknak, mert némelyike oly keményen paroláz az ilyen új kolompokkal, a nélkül, hogy tudná, kiért és miért, hogy apját, anyját, testvéreit, rokonait, sőt egész községét eladná, csak hogy egy ilyen uri egyének szolgálatára lehessen. De aztán mikor látják, hogy a község vizre van vize, az efféle törzspolgarok sem mutatják magukat.

Ilyen a magyar ember; kapkod az újdonságon, az új barátságon s aztán keserűen fizeti és fizetteti meg még másokkal is az árát.

Falusi.

K.-Vásárhely város képviselő-testülete

folyó hó 21-én gyűlést tartott, melynek tárgyai közül következőket emeljük ki:

1. Polgármester jelenti, hogy Trefort Ágost vallás- és közoktatási miniszter ur ő nagyméltósága a város díszpolgárának megválasztván, az erről szóló dísz-okmány átadott, mit ő nagyméltósága kegyesen fogadván, kilátásba helyezte, hogy jövő tavaszon meglátogatja a Székelyföldet s így K.-Vásárhely városát is. Öröndetes tudomásul vétetvén, a dísz-okmány szövege jegyzőkönyvbe iktattatni határozattal.

2. A kézdívasárhelyi ipariskola, a város és a városi gyámpénztár 1884. évi zárszámadásainak jóváhagyása tudomásul vétetik.

3. A bor-, hus-, sör- és cukorfogyasztási állami adók iránt kötött szerződés jóváhagyása tudomásul vétetik. Ezen szerződés szerint a bor és must után 2660 frt, a hus után 3390 frt, a cukor után 2200 frt és a sör után 2100 frt, tehát összesen 10,350 frt fizetendő az államkincstárnak.

4. Polgármester előterjeszti a bor- és husfogyasztási állami és községi pótdó szedése iránt összeállított szabályzatot, mely szerint az állami fogyasztási adó után 25% lett városi pótdó czimén megállapítva s ezenkívül

a kezelési költségek. Ezen új szabályzat szerint minden tétel jelentékenyen csökkent, úgy, hogy a város körülbelül 1000—1500 frt jövedelem-csökkenést szenved az új szabályzat által.

5. A Katrosa erdő üzemtervének elkészítése iránt kötött szerződés a megye által nem fogadtatván el, új pályázat hirdetését rendeli el a képviselő-testület.

6. Várnay Sándor főerdész átíratára, hogy a Katrosán levő kopár területek befásításának, meghatározatott, hogy legelésre a mezők és tisztások fennhagyandók, a kopár hegygerincek azonban befásítandók.

7. Polgármester jelenti, hogy a Kecskés, Zsiros erdők évenként levágandó fáinak eladása iránt hirdetéseket tett közzé a helyi és az erdészeti lapokban, minek eredménye az lett, hogy egy vállalkozó akadt is, azonban ez csak azon esetben kész szerződésre lépni, ha Románia felé a fák szállítása engedélyeztetni fog. A képviselő-testület a polgármestert megbizta, hogy az esetleg jelentkező vállalkozókkal érintkezzék s a teendő ajánlatokat terjessze annak idejében a képviselő-testület elé.

8. Simó Vilma óvodavezetőnő fizetése 1886. évtől kezdve egyenkinti szavazással felebb emeltetik.

Még egy néhány magán-kérés felett határozott a képviselő-testület s azután polgármester meleg hangon mondott köszönetet az elmúlt évben a képviselő-testület által tanúsított szíves támogatásért s boldog ünnepeket és boldog újévet kívánva, a gyűlést bezárja. A képviselő-testület nevében Székely János ev. ref. lelkész üdvözölte az év végén a polgármestert és tanácsot, biztosítván a képviselő-testület állandó jóindulatáról.

A gyűlés 1¹/₂ órákor ért véget.

0.

A divat és a testi fejlődés.

I.

A divatról! és férfi irta! valami unalmas philippika a divat, de inkább a nők ellen. — Így kiált fel boszusan nem egy szép olvasónő, és nem is hibázott sokat, csak a boszankodás volt korai s talán egészen felesleges.

Hogy elsimítsam azt a finom ránczot, melyet az első felindulás szemöldöke közé varázsolt, ünnepélyesen kijelentem, hogy a különböző divatváltozások jogosultságát teljesen elismerem (szükségességét nem), még pedig azért, mert alapjok a hiuság, az ember természetében rejlik, a természet ellen pedig nem szabad küzdenünk. Hisz némely néptörzs még arany gyermekkorát éli, de már is áldoz a divat hatalmá-

nak, ha péld. A néger nagyság levélbélveget ragaszt az arcára (neki ez divatja), B. gyűfás katlyákat akaszt a nyakába, és szentül hiszi, hogy ő a szebbik. De másrészt csak örvendtes és egy magasabb műveltség jele, ha ruházatunkban, szokásainkban stb. változatosság, haladás után vágyódunk; de e változatosság megállapításánál ne csak a fénytűzés-vágy, hiuság, hanem a jó izlés és testi egészsége is legyenek irányadók. Ez azon szabály, melyet nők és férfiak egyaránt gyakran elfelejtjenek. Mi nem a divat ellen, de ennek korcs kinövéséi ellen szólalunk fel, mint ezt már igen sokan tették, de — fájdalom — mégsem elegendő.

Hja! furcsán is állunk a divattal. Ma még elmosolyodnék nagyság, ha olvassa, hogy pl. Párisban ilyen meg olyan javítását vagy inkább fordítását találták ki a természet adta, arányos testidomoknak, avagy ilyen meg olyan új szabásmintával, szín-összeállítással elfinomították az ép izlést! Egy hét múlva egy merész uttóról boldog birtokosává lesz egy ilyen legújabb toilettének, és ön elfelejti a minapi mosolyt, fél az ódsiság, elmaradottság látszatától, és férjének tárczája nem fog sokáig ellentállani ezen édes ostromnak.

A divat zsarnokoskodása addig, míg csak a jó izlés megtagadását kívánja, még nem veszélyes, legfeljebb egy-egy kasszát még a fenéken alól is kiűrit, vagy kész anyagot szolgáltat az élcslapoknak. Sokkal fontosabbak némely más czikkei a divat törvénykönyvének, mert ezek a test egészségét rontják, sőt egészen elrontják, és rossz befolyással lehetnek egész nemzedékek testi fejlődésére. Néhány ilyen ferdeséget akarunk itt felsorolni, nem mintha oly vakmerők volnánk, elvárni, hogy szavunk nem lesz-e a pusztában elhangzó szó, de azon édes reményben, hogy nagyság legyőzi esetleg méltó haragját és végig olvassa, a mit itt leirtunk.

„Mellfűző! Ah, unalomig elég volt, mit ez ellen prédikál!” — Fájdalom, de nem volt elég az állapot javítására, és nem is lesz mindaddig, míg szépeink érdemsorozatában minden mm. fogyás a derék területéből 1% gyarapodást jelez a szépségben. Ha ezen irányban következetesek vagyunk, akkor a szépség királynéjánál a derék karcsúságát mikroskoppal kereste Páris, mielőtt neki aranyalmáját oda ítélte volna. Vagy talán az örök szép természet méhét, hangyáját akarjuk-e utánozni? Hja, ezek mellfűző nélkül is olyan karcsúak, testük már eredetileg van olyan irigylésre méltóan szerkesztve, azután hat lábuk is van támaszkodásra. De némelyiket önközül, hölgyeim, féltem, hogy a leggyengébb szellő gyenge virág-szállaként középen eltöri. („Elismerésre méltó gyöngédség öntől!”) És bizony vala-

tetöket, mint egy apa, és még tiszteletöket is, mint „idegen”.

Mari úgy akarta, hogy én a férfi-világot képviseljem előttük. S én bennök nem a vídám kis gyermekeket néztem; Irénben a ház „kisasszonyát” s Endrénben a serdülő ifjút. A szalonban úgy társalogtunk, mintha vendégekkel lett volna tele. Kedélyesen, de nem a megszokottság pongyolaságával. Gyögyörűség volt nézni a két kis gyermeket komoly, naiv szerepükben. Mari jóízűen mulatott társalgásunkon s mosolyogva cseréltük ki távozottokról megjegyzéseinket gyermeki eszmemenetük és világnézetük felől.

Igy nődögölt a két kis gyermek s évre évek teltek...

... Egy reggel az Irén kis kukukmadara 15-öt kukukolt. A kis leányból hajadon lett.

Még nem!...

— Előbb még egyet nagyot utazunk!

Igy szólt Mari, — ép most karácsonban mult évfordulója — bucsura nyújtva kezét nekem. S akkor jutott eszembe, mikor elmentek s én magamra maradtam, hogy mi is volt csak e drága nő énnekem. Legyen azért e pár sor, karácsonra, az ő emlékének szentelve!

E.

mivel tekintélyesebb matrouakerület a derékfűző által ugyancsak nem tehető karcsubbá! A medici-i, melos-i Venusok, a ludoviei-i Diana testén a legtudósabb német professor sem akadhatott mellfűzőviselésnek a nyomaira, s mégis ezeket tartják a női szépség mintaképeinek. (Jó, hogy márványból valók ezen hölgyek, mert különben legutolsó szavaim megint nemes haragot vonnának reám.)

Most hallom nagysádat egész harszoni hévvel így szólani: „De ha ön csak egy gyűszűnyi érzékkel bír a szép iránt, el kell ismerenie, hogy a mellfűző kellemesen kiemeli az idomokat, főleg manap, midőn ruházatunk a görög és római peplos-, meg tunicától oly nagyon elütő szabású!” Igazat adok nagysádnak, de hiszen én is csak a tulságos fűzőt ítélem el.

Szorultság, halálfélelem fogott el, midőn saját magamon tapasztalándó, egy szerencsétlen pillanatomban corset felvevására vetemedtem.

Elakadt a lélekzetem, mert rekeszem nem szállhatott le, de mellem alsó része sem tárgulhatott.

Ugyancsak a nehéz légzés a vérkeringést is akadályozza, mely már azáltal is szenvedt, hogy ama nagy ér, melyben a vér a test alsó feléből a szívhez visszafolyik, a derékfűző által nyomatik.

Ezen vérforgás sok kellemetlen érzés és állapot okozója a test alsó felében. A felsorolt körülmények már ájulás, sőt halál okai voltak — a bálteremben. Hát a gyomor, hát a máj? I mennyire nyomának és sanyargattnak! és e szervek azután még rendesen működjenek az emésztésnél!

Csak annak ívan valódi fogalma a tulságos fűzés rossz következményeiről, a ki látta a májon azt a mély fűzési barázdát, vagy a folytonos zsarolástól elpusztult májrészleteket, vagy a mellkasnak ily módon beállott eltorzulásait. Baj, hogy önközül, hölgyeim, erre ritkán vagy soha sincs alkalmuk. S milyenek lesznek azután egy ilyen eltorzult anyának az utódai?! Ez az, mi a dolgot oly nagyon komolylyá teszi.

Ha tehát már nem akarjuk a mellfűzőt egészen mellőzni, csak annyira huzzuk össze, hogy könnyű, szabad légzést engedjen, de még akkor is lazítsuk meg rögtön, ha ezt különös körülmények, állapotok megkívánják, melyeket nem kell felsorolnom, mert önközül jelentkeznek.

Hugor.

Magyarország tanítóihoz intézett felhívás az Eötvös-alap érdekében.

Igen tisztelt Kartársaink! Az Eötvös-alap új alapszabályait a vallás- és közoktatási miniszter ur ő Nagyméltósága megerősítvén, a II-ik országos tanítói gyűlés által kiküldött Eötvös-alap gyűjtő és kezelő országos bizottság f. évi augusztus 19-én Ngs. Békey Imre ur elnöklete alatt megalakult és az alap ügyének gondozását az egyetemes tanítói gyűlés végrehajtó bizottságának kezeiből a f. évi okt. 4-ikén, Ngs. Tóth József ur elnöklete alatt tartott közös ülésen átvette. Az Eötvös-alap gyűjtő és kezelő országos bizottság működését azzal kezdte meg, hogy meghatalmazta a tisztikart, hogy új szabályainknak a „Néptanítók Lapja”-ban történő közlése után azonnal intézzen az ország tanítóihoz egy felhívást, a melyben az Igen Tisztelt Kartársakat a magyar tanítótság egyik legszebb intézetének támogatására buzdítsa minél hathatósabban.

Ennek okáért, miután most már az Eötvös-alap módosított és szentesített szabályait a „Néptanítók Lapjának” novemberi számai közzé tették, tisztelettel alulírottak hivatalos köteletségünket teljesítendő, a következő kérelmekkel járunk Magyarország tanítóihoz, a mi Igen Tisztelt Kartársainkhoz:

Első sorban a tanítói egyesületek és testületek Mélyen Tisztelt Elnökeit kérjük, hogy alakítsák meg egyesületeik és testületeik keblében az Eötvös-alapot gyűjtő és kezelő egyesületi és testületi bizottságokat alapszabályaink 23., 24., 25. és 26. §-nak megfelelőleg és küldjék be egyesületeik, illetőleg testületeik részéről azt a nyilatkozatot, hogy csatlakoznak-e az alapszabályok 4., 9. és 20. §. értelmében az Eötvös-alap országos

mégis minden szónak rezgést tudott adni a kebelben. A kis csermely halk, csendes süttőgését, merengő fájdalmát véltem hallani. A lánglelkű költők női alakjait idézte föl képzetem előtt, hogy elhomályosítsa önmagát. S lelkem elé állította a férfi eszményképét is, mintegy jelezve, hogy milyennek kell lennie a férfinak, hogy a nő szeresse. S én fájdalmasan éreztem, mily alanta állok ez eszménynek.

A lovagkor tündérmeséinek légkörét varásvolta e nő szalonjába, s én valahányszor beléptem, egy legendabeli hölgné képzeltem magamat, kit a gyöngye nő iránti szerelem e „nemességre” kötelez! Nem vettem észre, hogy szép csendesen barátjává váltam. Mikor észrevettem: láttam, hogy csak így lehettem Marinak barátjává. És ő nem félt többé tőlem. Föltárta lelkét s megosztá azt velem. Oh, mily csodás világ a nő lelke! Most láttam azt és sohasem képzeltem.

Azt hiszik mi férfiakul, hogy az élet küzdelme csak nekünk jutott osztályrészül. Pedig a lélek-küzdelem a nőé! Ő életével, becsületével játszik lépten-nyomon. Ha elbukik, neki erkölcsi halál, nekünk dicsőség az. Ő szerelmét adja nekünk, mi nem mindig fizetünk hálával. De az ő lelke nem virágkehely, hogy minden reggel kinyíljon a napsugár és a harmat számára. Egy csalódás elfonynyasztja őt.

Nem volt titok, mit Mari ne közölt volna velem. Bennem kereste védelmezőjét s én megvédtem őt — magamtól is. Mint két pajkos gyermek, úgy játszadoztunk gyakran s elfecsegtünk sok mindentől. El-elmondta, hogy mennyi kísértésnek van kitéve egy özvegy nő; s ha lelkiismerete nem nyugtatná meg, az erkölcsi, etikai kényszernek engedve, a férjhezmenetelhez hányszor nem kellene fordulnia!

— Mily jó, hogy ön nem olyan, mint más férfi.

S hosszan ültünk szótlanul egymás mellett. Keresztül éltük újra, ismételve a lelki gyötrelmek minden árnyalatát; míg végre az emberek szeme fölnyit s célzással reám, érteni kezdették a szép özvegy makacsságát. Én fellázadt kebelrel védekezni akartam. Nem engedhettem foltot az ő tiszta nevén. De ő okosabb, mint én, intett, hogy a ki védekezik, az kétszeresen gyanus a világ előtt. Ő lelkiismerete előtt akar tiszta lenni...

... Magunkra maradtunk. Öröme bánata az én örömem s bánatom lett. Nagy gyönyörűségünket találtuk a gyermekekben. Mari részesévé tett anyai érzelmeinek is. Együtt játszadoztunk velük s együtt élveztek a két kis zseni fényes sikereit a vizsgákon. A két gyermek rajongó szeretettel és bizalommal övezett mindkettőnk körül. Birtam szere-

intézetéhez; miután miként az alapszabályok 48. és 49-ik §-ai előírják, az alapnak jótéteményeit osztó országos bizottságnak 1886-dik évi augusztus 20-iki gyűlésére, csak azon tanító-egyesületek és testületek képviselői hívathatnak meg, az országos kezelő- és gyűjtőbizottság elnöksége által, a melyek rendes tagjaik után a 10—10 krajczárnyi évi járulékot avagy a 100 forintnyi tagsági alap-tőkét az Eötvös-alap országos pénztárába minden levonás nélkül beszállítják, a jótéteményeket osztó bizottság gyűlésének ideje előtt, legalább is egy hónappal.

Az egyes Igen Tisztelt Kartársakat pedig arra kérjük, hogy addig is, míg az egyes tanítóegyesületekben és testületekben az egyesületi, illetőleg testületi Eötvös-alap gyűjtő bizottságok megalakulhatnának, ne feledkezzenek meg a kartársi szeretetnek és jótékonyásnak áldott intézetéről, az „Eötvös-alap”-ról, hanem álljanak össze ketten-hárman és egymást lelkesítve kezdjék meg a gyűjtést az emberbaráti nemes lelkek körében. Bizottságunk minden egyes igen tisztelt kartársunknak küld gyűjtő ívet azonnal, ha erre levelezési lap útján felszólíttatik. Jó magyar népünk bizonynyal nem vonná meg filléreit az Eötvös-alaptól, ha volnának, a kik neki megmagyaráznák, hogy mi annak a célja és ha elmondanák neki, hogy mennyi jót árasztott ez már a magyar nép leg-hívebb munkásainak szegényeire s azon reményteljes tanító-gyermekekre, a kik a felsőbb iskolákban készülnek elő arra, hogy nemzetünknek hasznos polgárai lehessenek. Tudjuk, hogy népünk nem áldozhat nagy összegeket; de nem is ez kell, hogy Eötvös-alapunk áldásosan működhesse, hanem az, hogy évenként egy-két krajczárral járuljon minden egyes szülő a néptanítóság legszen-tebb ügyét gondozó intézetéhez. A szívesen nyújtott filléreken Istenünk áldása van!

Eötvös-alapunkat most már a „Tanítók Országos árveháza” is igénybe fogja venni. Tiszta jövedelmének egy részét az árvák fenntartására fogja fordítani! Egygyel több szent okunk van tehát arra, hogy Igen Tisztelt Kartársainkat egyenkint is arra hívjuk fel, hogy kiki siessen legalább azt az egy forintnyi tagsági díjat minél előbb beküldeni Örley János urhoz, az Országos Eötvös-alap pénztárnokához (Budapest, ös-utczai iskola). Számadásainkat ezentúl is január vége felé fogjuk az alapszabályok értelmében lezárni és a jótéteményekre vonatkozó pályázatot ezután is február 2-dik napján hirdetjük ki, minek természetes következménye az, hogy azon kartársak, a kik a számadások lezárása után küldik be évdíjait, a megelőző évre nézve a hátrálékosok közé kerülnek és hogy azok, kik még előbb az Eötvös-alapnak nem voltak rendes tagjai, csak az esetben tekinthetnek a jótéteményekre jogosult egyéneknek, ha a pályázat kihirdetése előtt már beküldik évdíjaikat.

Mint rendkívül fontos intézkedést említjük föl az új alapszabályzatnak azon tételeit, a melyek szerint 1. ha valamely rendes tag belépése után az alap jótéteményeit igénybe akarja venni, erre jogot szerezhet magának úgy, hogy az első 1 frt tagságon kívül a 20 frtnyi tagsági-tőkének első 5 frtos részletét is beküldi az Eötvös-alap országos pénztárába; 2. ha valamely népoktatási intézetben működött tanítónak, tanfelügyelőnek, tanfelügyelői hivatalnoknak, tanárnak, kisdnevelőnek özevgye, árvája vagy keresetre képtelen nyomorék utódja (gyermek) illetőleg ezek gondnokai be akarnak az Eötvös-alap tagjai közé lépni, ezt megtehetik, ha őket valamely tanítói egyesület ajánlja és a jótéteményekre jogot szerezhetnek maguknak a fentebb közölt módon, habár férjük, illetőleg szülőljük nem volt is előbb tagja az Eötvös-alapnak.

(Vége következik.)

Levelezés.

Uz, 1885. decz. 16.

T. szerkesztő ur!

„Adóügyi mizeriák” czim alatt a közelebbi lapokban olvastam cikkeket, melyeknek

valóságát itt is naponta tapasztaljuk; de en-nél még mizerabilisebb katasztrális ügyünk, mert 1877-ben neki volt indítva egy sereg katasztralista az eddigi kataszter reparálá-sára, s azok a birtokosok neveit annyira elfordították és össze-vissza írták volt, hogy 1883. évig megértük azoknak nyilvántartá-silag helyrehozogatásával; 1884-re ismét új katasztert kaptunk, melyben igen sok helytt a 20 év előtti birtokosok nevei újból a par-czellák tulajdonosaikép irattak elő, több rész-let felosztatott, mások összevonattak s álta-lában a birtokállapot ugy összekuszáltatott, hogy alig van 1000 birtokivból egy olyan, melyre a birtokos ráismerne; és most a tör-vény azt követeli, hogy azokat a körjegyző nyilvántartásilag tegye jóvá, az a körjegyző, kinek a községi bírósági, közigyelési, políti-kai, közigazgatási, utlevél-, halottkémii jegy-zőkönyveket kell vezetni, az adókat előírni, elkönyvelni, elszámolni, ki szolgabíróval, adófelügyelővel, árvaszékkal, járásbírószá-gal, építészeti hivattal, törvényszékkal, szomszéd községekkel naponta korrespon-dál, kinél a község népe egymásnak adja az ajtót ügyes-bajos dolgai miatt, úgy, hogy a körjegyző 400 frt fizetéséből tartandó segédé-vel együtt naponta 18 órát is dolgozik s így is alig győzi dolgait; ezen körjegyzőtől még az kívánatik, hogy a birtoknyilvántartást is teljesítse.

Természetesen ez az idő hiányában telje-síthető nem lévén, a körjegyző arra is igyek-szik embert szerezni, s ekkor eljön a nyil-vántartó felügyelő, s ezen fogadottat, a he-lyett, hogy bevezetné teendőjébe, durva mo-dorával annyira elijeszti a munkától, hogy az is felhagy vele, s így a kataszter nyilván-tartása a felügyelő durva bánásmódja miatt nem vezetettvé, a nép a lázadásig dühöng helytelenül követelt adóért s végrehajtás nélkül 1 krt sem fizet s a végrehajtót több helytt tetlegességekkel fogadja.

Ez itt a helyzet, s a tanulság belőle az, hogy ha már a körjegyző tülhalmazott dol-gai miatt a nyilvántartást idő hiányában nem viheti, az e célra felfogadottat a nyil-vántartási felügyelő ur durva modorával ne üldözze el a munka mellől s így nyiljék al-kalom a katasztert kiigazíthatni s ezáltal a felzaklatott nép kedélyét lecsendesíteni.

Uzi.

Nyílt kérés

a Maros-Vásárhelyen tartott iparos-gyűlés kézdi-vásárhelyi képviselőihez.

Tudvalevő dolog, hogy Ráth Károly ur (iparos) összehívására még a a mult év szep-tember 28-án Maros-Vásárhelyen az új ipar-törvény megismertetése és az iparosokat kö-zelről érdeköl ügyek, ugymint: az ipartestü-letek alakítása, a mester és segédek közötti viszony és az iparos tanulók oktatása rende-zésének megbeszélése céljából az erdélyrészi nagyobb városok küldötteivel iparos-gyűlés tartatott.

Ezen gyűlésre köztudomás szerint váro-sunk ipartársulatai is küldöttek képviselő-ket, szám szerint hetet.

Örömmel és ugy szólva epedve vártuk képviselőink hazajövetelét, hogy megtud-hassuk első szájból azt, a mi mindnyájunkat érdekel. Egy kerek esztendeje mult elannak, hogy a jeleztük iparos-gyűlés megtartatott. Vártuk maig türelemmel, hogy küldötteink a kiküldetés céljának megfelelőleg valami tesznek, de bizony e feltevésünkben csalód-tunk. Türelmünknek vége szakadván, — in-kább későn, mint soha — tisztelettel hívjuk fel a jeleztük iparos-gyűlésen részt vett képviselőinket, szíveskedjenek kiküldetésük-ről, az ott végzetekről valami uton-módon felvilágosítást adni s egyszersmind oda mun-kálni, hogy az ipartörvénynek az ipartestü-letek alakítására, a mester és segédek közötti viszony rendezésére vonatkozó szakaszai stb. valamiképen megvalósuljanak, annál is in-kább, mert ma már városunkban semminemű ipartársulat, a mi a törvénynek megfeleljen, nincsen.

A legjobbat remélve és boldog ünneplést kívánva, vagyunk hazafias érülettel Kézdi-Vásárhelyen, 1885. decz. 23.

Több iparos.

Meghívás.

A k.-vásárhelyi Olvasó-egye-sület folyó évi december hó 27-én (karácsony harmad napján) d. u. 4 órakerendes közgyűlés tart, melyre a t. rendes és részvényes tagok tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
 2. Pénztáros jelentése s a pénztár meg-vizsgálása iránti intézkedés.
 3. Gazdai jelentés.
 5. Ügyészi jelentés.
 5. Könyvtárosi jelentés.
 6. A választmány javaslata a könyvtár gyarapítása tárgyában.
 7. Intézkedés a lapok megrendelése iránt.
 8. Tisztujtítás.
 9. Kebli ügyek, indítványok.
- Kézdi-Vásárhelytt, 1885. december hó 23-án.

A választmány megbízásából:

Vajna Károly,
könyvtáros.

Közművelődési egylet.

Lapunk csikszeredai szerkesztője 2050. számú ivén aláírtak:

1. Baktisi Gáspár kir. közigyelző, mint alapító-tag 100 frttal, 5 évi 20 frtos részletekben.

1. Végh István kir. segédmérnök, 2. Lö-vinger Miksa kir. segédmérnök, 3. Kikindai Gyula kir. segédmérnök, 4. Sprencz György, mint rendes tagok; három előbbi 10—10 frttal, utóbbi 12 frttal 6 évi 2 frtos részle-tekben.

Különfélék.

— Lapunk következő száma a közbeeső szent ünnepek miatt december 31-én jelenik meg. T. olvasóinknak boldog ünneplést kívánunk.

— A napirenden lévő kir. ügyészek áthelye-zéséhez. A marosvásárhelyi főügyészség te-rületén napirenden lévő kir. ügyészi áthe-lyezések okát most már nemcsak sejtethetjük, hanem bizonyosra is vehetjük. Tudva lévő dolog, hogy Alsó-Fehér- és Hunyadmegyék főfészkei az oláh irredenta mozgalmaknak. Gyula-Fehérvárról a román nemzetiségű al-ügyészt Debreczenbe helyezték át s a kipró-bált hazaírságu Henter Gábor kir. ügyészt törvényszéki elnökké léptették elő, hogy még hasznosabb szolgálatot tehessen a ma-gyar állameszmének. Ezen kinevezést, ille-tőleg előléptetést nem is nagy örömmel fo-gadták az odaváló román tulzók. Dévára a czikszeredai Szöcs Márton kir. ügyészt és a kézdivásárhelyi Barta Ignác kir. alügyészt helyezték át, kikről Csik és Háromszék megyéknek legkisebb gyermeke is tudja, hogy nemcsak minden tekintetben kitünő tisztvi-elők, hanem szigorú, igazságszerető és kipróbált, rendületlen hazafiak is. Feltét-len hívei és előharczosai a magyar államesz-mének. Erre nézve mindkettő hosszas köz-pályán tanusított minden tényeivel szolgál-tatott garanciáit. Barta Ignác legujjabban a kulturegyesületi mozgalmakban, nevezete-sen a Kézdi-Vásárhely városi fiók megal-a-kításában és az aldobolyi oláh irredenta-féle rugdalódásokkal szemben tanusított buzgó és szigorú igazságos ténykedése és eljárása által szolgáltatott bizonyítékokat. Az első ténykedése mindnyájunk előtt eléggé isme-retes e megyében. Az aldobolyi esetre nézve pedig ugy vagyunk értesülve, hogy ezen irredenta rugdalódzók ellen folyt s eliza-podásnak indult vizsgálat gyors befejezését és a vádhatározat meghozatalát az erélyes kézdivásárhelyi, most dévai kir. alügyész közreműködésének tulajdoníthatni. Mind-ezeknél fogva tehát a szintén ismert hazafi-ságu főügyész Hunyadmegyébe különb kö-zzegeket nem küldhetett volna, mint a már megnevezett ügyészeket. A főügyésznek eme tapintatos eljárásáért mig egyfelöl há-lás elismerésünket nyilváníttuk, addig más-felöl valóságos missionnak tekintjük e két férfi oda helyeztetését a magyar állameszme érdekében. Ezzel kapcsolatosan szintén meg kell említenünk Drágos Elek kézdivásárhe-lyi kir. ügyésznek a csikszeredai és értesü-

lésünk szerint a kézdivásárhelyi ügyészség-hez Dr. Horváth Simon dévai ügyésznek áthelyezését is. Mig Drágos Elektől meleg érzéssel veszünk búcsút,*) addig Dr. Hor-váth Simont a székely ösztinteséggel várjuk. Kísérje a tőlünk távozókat mindenikét rokon-szenyvünk, tiszteletünk és Istennek áldása! (Beküldetett.)

— Csikmegye törvényhatósági bizottsága f. hó 29-én gyűlést tart.

— A csikszeredai kisdédóvó 1886. január hó 1-én megnyitattik, miután a közoktatás-ügyi miniszter az államsegélyt azon észre-vétellel helyezte kilátásba, hogy a kisdéd-óvó lehetőleg azonnal megnyitassék.

— Időjárás. Napok óta olyan ködünk van Kézdi-Vásárhelytt, mint akár Londonban. Nappal a lég megtisztul, de este felé sűrű fátyolként borul a földre a piszkos szürke tömeg, fehér zuzmarával vonva be az egész világot. A hőmérő állandóan alul áll a 10 R°-on.

— A kis Erzsébet herczegnő karácsonya. A számtalan ajándék közt, melyet a trónörökös-pár leánykája kap, van egy baba-táncsterem is, valóságos csodája a játékoknak. Egy ele-gáns öltözöttü baba ül a zongoránál, s a sze-rint, a hogyan az alul lévő óraművet igazít-ják, keringőt, polkát, vagy négyest játszik. A többi babák pedig — mind megannyi apró masina — megfelelő lépésben tánczolnak, hajlonganak. A nagyszerű játékszer egy bécsi mekanikus készíttette két év alatt.

— Nyilvános köszönet. Csizsár [Emilia k. a. közs. leányiskolánk számára 42 drb rajzmin-tát szíveskedett ajándékozni. A nevelésügy érdekében hozott eme szíves adományáért fogadjja elismerő köszönetünket. K.-Vásár-helytt, 1885. decz. 22. Az iskolaszék.

— A csikszeredai műkedvelő társulat f. hó 28-án az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület javára a „Csillag” vendéglő ter-mében táncmulatsággal egybekötött szini-előadást tart. Műsor. I. „Nemzeti zász-ló,” négyes kardal Huber Károlytól, éneklí a műkedvelő társulat dalköre. II. „Vidor ur,” vigjáték 4 felvonásban. Irta gr. Fredró Sándor „Pan Jovialsky” lengyel eredetije után, magyarosítottta Törs Kálmán. Szemé-lyek: Vidor, öreg földesur Hazay László. Mártha özv. Gál Károlyné. Béni, fia Boos-kor Béla. Borbára, második neje Dek Ig-náczné. Ilonka, Béni leánya első házasságá-ból özv. Biális Akosné. Mokány Gyuri Bo-gády Gyula. Kendi Gyula festő Kőnya Gyula. Hajdu Sprencz Romeo. III. Elő-adás után tánczvigalom. Rendezik: Pauszné-Mikó Ilka, Boos-kor Béla, Boér Péter, Dr. Csizsér Miklós, Fejér Sán-dor, Hain Ignác, Kőnya Gyula, Mikó Ár-pád, Molnár Lajos, Székely Imre. A ren-dező és tánczoló urak szíves figyelmét előre is felhívjuk a tánczosnőkre általában.

— Papolczon, 1885. decz. 27-én a község-házánál az „Olvasó-könyvtár” gyarapítására tánczvigalommal összekötött jótékonycélu dalestély rendeztetik változatos programmal. Belépti díj: ülőhely 40 kr, állóhely 30 kr. Kezdeté este 7 órakor. Felülfizetések köszö-nettel fogadtatnak.

— Furfangos család. Egy martonfalvi oláh asszony állít be a napokban kézdivásárhelyi ifj. D. I. készruha-kereskedésébe. Kis gyer-mekét, mely a nagy hideg miatt erősen be volt burkolva, egy szegletbe tette, míg ő a ruhadarabok közt válogatott. Hosszas kere-sés után talált egy alkalmas öltözet ruhát s megkérte a kereskedő segédet, hogy mutat-hassa meg a bolt előtt várakozó férjének. A kereskedő, látva, hogy az asszony gyerme-két ott hagyja, beleegyezett s az asszony a rend ruhával távozott. Miután a boltban sok volt a vásárló, a segédnek csak egy óra mulva jutott eszébe az elvitt ruha. Kiment a bolt elé, de az asszony sehol sem volt lát-ható. Visszament a gyermekhez, ki egy óra óta egyetlen hanggal sem adott életjelt ma-gáról. Óvatosan szétbontá a nagy kendőt és ... egy rongyokból összeállított bábu-alak tűnt elő. A család eltűnt a ruhával, de nevét sikerült megtudni.

*) Drágos ur áthelyezése még maig sem bizonyos s nem is kívánjuk, hogy az legyen. Tehát korai még a búcsú! Szerk.

— **A párisi magyarok.** A párisi magyar-egyesület még 1877-ben elhatározta, hogy saját házat épít, s e célból 250 db 100ftos kötvényt bocsát ki. Nemcsak gyűlhelyül, de menhelyül is szolgálna e ház a párisi magyaroknak. Az egyesület most kéri a magyar közönséget, hogy aláírásokkal az ügyet pártolja. A pénz visszafizetése öt év múlva kezdődik s az összegek a pesti hazai takarékpénztárba fizetendők. A párisi magyar-egyesület valóban kiváló missziót teljesít, s támogatásával nagy szolgálatokat teszünk Párisban élő hazánkfiainak. Felhívjuk rá tehát a magyar közönség figyelmét.

— **Kikölcsönzött dicsőség.** Miután a színpadon a bájaktól kezdve minden lehet hamis, csak méltányos dolog, ha néha a dicsőség is hamis. Beavatott körökben igen jól tudják, hogy a színpadi babér gyakran nem egyéb, mint látható bizonyossága egy látatlanba esett bájos mosolynak, egy pillanatnyi kegynek. Van azonban elég példa még ennél is szolidabb, adás-vevési szerződésre, a mikor t. i. a művész vagy művésznő maga veszi meg maga adatja föl a koszorút magának. Még ezeken is tultett egy németországi kis színház tagja, jutalomjátéka alkalmával. Az ünnepe impozánssá tételére szükség lett volna egy a tisztelők által átnyújtandó ezüst babérr koszorúra. De se ezüstkoszorú, se tisztelők nem voltak. Az utóbbiakat csak el lehetett engedni valahogy, de az előbbire okvetlenül szükség volt. Miután pedig a szükséges pénz hiányzott, a művész fogta magát, kikölcsönzött az előadás órájára egy ezüstkoszorút, s előadás után visszaadta az ékszerésznek. Így a pénz se kellett s a koszorú mégis megvolt. Olcsó és hatásos!

— **Női rendjelt** alapított a perzsa sah. A rendnek különböző szalagjai és különböző fokokon különböző nevei vannak. Az első négy nagy szalagot a sah mindjárt oda ajánlódta a négy legkedvesebb feleségének. Teherán utcáin most már tucatszámra látni a rendjeles asszonyokat, mert az új rendjel nagyon olcsó. Bizonyára nagy öröme szolgálna ez a hír az európai rendjelvadászoknak, a kik most már nem csak a maguk, hanem a feleségük számára is szereznék valami ordót, sőt — ha a rendjelmánia daczára még van bennünk egy kis eszprí — az anyósuknak is meghozhatják a „Tüzes Sárkány”-rendet.

— **Nagy halott.** Mint Mandalayból jelentik, Thibó birmai királynak e hó 6-án meghalt a fehér elefántja. Miután Bormában most az angolok parancsolnak, Kin-Wun-Menggi, a főpap, engedelmet kért White tábornoktól, hogy a szent állat tetemeit ősi szokás szerint három napig ravatalon hagyassák temetetlenül. A tábornok ezt egészségi tekintetből nem engedte meg, kijelentette azonban, hogy minden egyéb tisztességben szabadon részesíthetik a fehér elefántot. Erre azután a következő napon óriási nép jelenlétében eltemették az elefántot nagy pompával a mandalayai temetőben. Az összes birmai főméltóságok megjelentek teljes díszben.

Eredeti regény- és elbeszélő irodalmunk körül nagyobb érdemeket nem szerzett magának vállalat, mint a „Gondúzó” szépirodalmi hetilap, mely 5 negyedévi fennállása alatt a magyar regények és beszélek egész tárházát nyitotta meg a művelt olvasó közönség előtt. Előttünk fekvő 9—14. számaiban három eredeti regény folytatódik: egy történelmi Abonyi Lajostól („Az utolsó kuruczvilág”), egy pszichológiai Beniczkyne Bajza Lenkétől („A vér hatalma”) és egy társadalmi Vértessy Arnoldtól („Csiricsári Bertalan ur ó méltósága.”) Ezeken kívül Belot Adolphenak egy fölötté érdekfeszítő regénye („A kigyó”) jelen meg benne. Rendkívül gondolat- és kiváló szépirodalmi hetilap a kisebb elbeszélő műfajokat: a novellákat, életképet, rajzokat is. A kisebb elbeszélések válogatott sorából kiemeljük a lap főmunkatársának, Tolnai Lajosnak „Mikor fűtőljön a férj” életképet, melyben az újabb magyar elbeszélésnek egy uttörője a jellemekből merített kitűnő humorral rajzolja a léha férjet és a hűtlen feleséget. Nem kisebb élvezettel olvastuk „A házasságszerzést” és „A miatyánk” című humoros és szatirikus dolgozatát. — Meglepetést szerzett olvasóinkat jeles lyrai költemény Endrődi Sándor egy szatírájával prózában („A vértanú”), melyben mélyre hatoló guynyal leplezi le egy Kossuth Lajos természetes fiaként szereplő egyén üzelmeit. — Mik-

száth Kálmán folytatja kedves rajzait. „A képviselőház karzatáról.” — Margitay Dezső „A fátyol” című beszélykéjében finom és elevensége által megragadó előadással rajzol naiv és humoros képet a serdülnő leányvilágból. — Dr. Sziklay János elbeszélése („A postás kisasszony regénye”) megható tárgya és realizisztikus színezete által kelt figyelmet. — A nő-írókat bájos kisebb rajzokkal képviselik Sikor Margit („A villám”) és Ferenczy Jolánka („Ragyás Terka”). — A lyrai költők közül Benedek Aladár Longfellow egy szép költeményének fordításával, Reviczky Gyula egy erős hangulatu világbanatos dallal szerepel; Inczédy László a szenvedély hangján szólal, a fiatalabb nemzedéket pedig annak egyik legkiválóbb tagja Palágyi Lajos képviseli bölcselmi hangú költeményével, melyhez méltán sorakozik Szomory Károly csinos szerelmi elégiája. — Rendkívül gazdag és válogatott tartalma által a „Gondúzó” a művelt olvasóközönség kedvenc lapjává lett. Ajánljuk e kitűnő vállalatot, mely olcsóság tekintetében is egyedül áll (előfizetési ára negyedévenként 1 frt 50 kr), különösen most, mert újévkor az előfizetés legalkalmasabban eszközölhető. A kiadó mindenkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámával, ki e végett levelező lapra a „Gondúzó” kiadó-hivatalához (Budapest, Dob-utca, 14. szám) fordul.

Mai számunkhoz mellékelve veszik olvasóink a Franklin-Társulat kiadásában megjelenő hírlapok előfizetési fölhívását. Ez utóbbiak között a legrégibb az immár 33-ik évfolyamát élő „Vasárnapi Újság”, mely nagy képes hetilapnak, az olva ó közönség e ki-próbált házi barátjának, jövőre legjobb ajánlása, képeinek évről-évre szaporodó száma és szebb kivitele mellett, kiváló irodalmi erők által kiállított, folyvást növekedő változatos tartalma, mely teljesen fölöslegessé teszi a magyar közönségnek hasonló külföldi lapok járatását; míg társalapja a „Politikai Újdonságok”, a politikai heti események gondos és hű összeállítását adja és képes gazdasági mellékkelappal van bővítve. — A „Képes Néplap” a legolcsóbb hetilap, a kevésbbé vagyonosok vasárnapi újsága, tanulságos és mulattató tartalommal, s a politikát tárgyaló rendes rovattal; ezek ki-egészítője a „Világkrónika” című képes melléklet, mely eddigi rovatai mellett újévtől kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni és a mely hetiközlönynek ép úgy, mint a „Képes Néplap”-nak ára félre csak 1 frt. Ugyanez iv tartalmazza a „Jogtudományi Közlöny” szaklapnak előfizetési fölhívását, továbbá a Franklin-Társulat könyvkiadványainak jegyzékét.

Révai testvérek „Irodalmi értesítője” máso lik, karácsonyi számát vettük. E szám egy figyelemre méltó cikket közöl „A fiatal Magyarország érdekében” cím alatt, melyben a hazai ifjusági irodalom felett tart tanulságos szemlést. A magyar irodalmi újdonságok felsorolása után terjedelmes jegyzékét tartalmazza e szám a francia és német új és jeles ajándékműveknek, és ez okból a karácsonyi ajándék választásánál igen jó tanácsadó e házogat pótló vállalat ezen megjelenet száma. A kiadó Révai testvérek ingyen és bérmentve küldik meg az Irodalmi értesítőt mindenkinek, ki ez iránt hozzájuk fordul.

Nyilvános nyugtázás.

A kézdimartonfalvi ev. ref. egyházközség elhasadt harangjának újraöntésére adakoztak:

Tek. Vajna Ignác, Vajna Gerő, Vajna István, Bogdán Imre, Kovács Miklós, Bartók Ignác, Simó Sándor urak és Bartók Károly urhölgy 5—5 frt;

Mélt. K. Horváth Ignác ur, Vajna Albert és Szabó László 3—3 frt;

Tusa Zsigmond 2 frt 10 krt;

Bogdán Károly, Mihályfalvi Ferencz, Rácz Dávid, Molnár Zsigmond, Balog Dani, Balog Imre, Czell Józsefné, Kupán Antal, Kupán István, Molnár Mihály, Német András id., Czell Dénes és Kovács László 2—2 frt;

Gál Dániel 1 frt 50 krt;

Molnár Ventura, Molnár András, Tusa Dániel, ifj. Németh Andrásné, Tompa György, Szotyori Lajos, Csomós Antal, Kupán Péterné, Czell Tamás, Becz Gergelyné, Tompa Rebeka, Czell Lajosné, Czell Boldizsár, id. Tompa György, Komsa József, Nyágyi László, Kupán Abel, Csekme Trézsia, Mikola Imre, Fülöp Simon, Donáth Zsigmond, Albu Etelka, Kupán Izra, ifj. Tompa István, Donáth Elek, Balog Tamás és Molnár Imre 1—1 frt;

Gál István, Tankó Elek, Kovács András, Mikola Ferenczné, Mikola Mátyás, Ábrahám János, Kovács (Tamás) Dániel, Kupán Ferenczné, Tompa János középő, Tompa István, Barta István, Héja Dániel, Komsa Jánosné, Székely József, Tusa János, Tusa Do-

mokos, Komsa Ferencz, Kupán Lajosné, Mikola János, ifj. Bács István, Handra Józsefné, Pinkósti András, Szimma István, Mikola Zsuzsa, Kovács János, Gál Sarolta, Barabás Gergely és Mikola István 50—50 krt;

Gál Samu, Székely Mihály, Czifra György 40—40 krt;

Ábrahám Mihályné, Tompa István, Tompa Mihály 30—30 krt;

Molnár Imréné, Tompa Lajos, özv. Tompa Józsefné, Gál Elek, Szabó Antal, Handra András, Bendéné, Kanabé József, Barti István, Barti András, Ábrahám András, Feenyődi Ferencz, Bartis György, Bartis Deme-ter, Balog Dávid 20—20 krt;

Barti Miklós, Móguj György, Berszán András, Karaesi András 10—10 krt;

Gál Ventura 80 krt; id. Tompa János, ifj. Mikola József 60—60 krt.

Összesen 127 frt 10 krt.

Fogadják nevezettek adományaikért, valamint tek. Vajna Gerő, Németh András, Molnár Ventura és Szabó László gyűjtő urak az eredményből világosan látható erélyes eljárásukért egyházközségem nevében köszönetemet.

K.-Martonfalván, 1885. decz. 17.

Simó Sándor,
ev. reform. pap.

Szerkesztői izenetek.

Egy öreg székely. Vádjai ép oly alaptalanok, mint nevelésségek. Nagyon öreg lehet, mert a mint leveléből látszik, agyveleje meggyöngült. Miltóztassék magát orvosi megfigyelés alá vétetni.

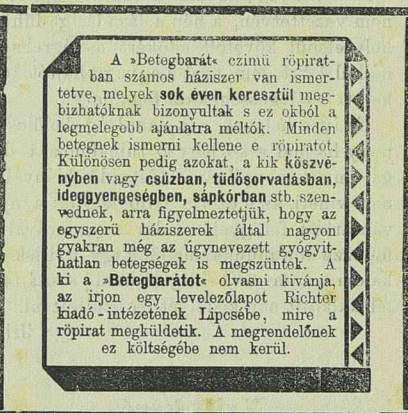
Papolcz. Későn érkezvén, jövő számunkban fogunk tüzetesen válaszolni.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dohay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Huszonhetedik évfolyam. Előfizetési felhívás a „BUDAPESTI BAZÁR” 1886. évi folyamára.

A „Budapesti Bazár” egy év lefolyása alatt 2000 illusztráczió — képeken és ábrákon — mutatja be minden idényre a legújabb divatot, a fehérművek leg-szebb mintáit, a kézimunkák minden ágazatát értelmes magyarázatokkal ki-sérve. Minden száma mellett felváltva hoz szabásrajzokkal nagy ivet himzőraj-zokkal, monogramokkal és papírból ki-vágott szabásmintákat.

A „Budapesti Bazár” minden száma mellé egy művészileg rajzolt, színezett párisi divatkép van mellékelve.

A „Budapesti Bazár” gazdag szépiro-dalmi részével, diszes kiállításával és hasznos mellékleteivel páratlanul áll a divatlapok között.

A „Budapesti Bazár” szépirodalmi ré-szét egy iv regénymelléklettel bővítet-tük meg, melyből idővel csinos könyv-tárt gyűjthetnek az előfizetők

A jövő évi regénymelléklet, a kedvelt francia író Daudet Alfons

„VESTIRIS KISASSZONY”
című rendkívül érdekes regénye lesz.

A „Rözsaszinborítékot”, annyira ked-velt „Társalgó csarnok”-ot — kérdések és válaszok közlésére — továbbra is t. előfizetőinknek engedjük át.

A „Budapesti Bazár” előfizetője meg-

rendelhet saját nevére monogrammot fe-hérneműek jelzésére.

A „Budapesti Bazár” a megrendelések rovatában ismerteti a főváros legjelesebb és legutányosabb üzleteit.

Csak is a „Budapesti Bazár” részlet-teti vidéki t. előfizetőit azon kedvez-ményben, hogy elfogad bármily tárgyra megrendeléseket.

Előfizetési feltételek
a „Budapesti Bazár”-ra a regénymellék-lettel együtt:

Egész évre (januártól december végeig) 10 frt — kr.
Félre (januártól június végeig) 5 frt — kr.
Negyedévre (januártól március végeig) 2 frt 50 kr.

Kedvezmény árban rendelhetik meg t. előfizetőink:

A „Kilencz milliomos ember” című regényt; 80 kr. Bolti ára 1 frt 20 kr.

A „Helén” című regényt; 80 kr. Bolti ára 1 frt 20 kr.

A „Méregkeverő szerelme” című regényt; 50 kr. Bolti ára 80 kr.

Az előfizetési pénzek a „Budapesti Bazár” kiadóhivatalához küldendők (ko-ronaherczeg-utca 17. szám).

Mutatószámot küldünk szívesen.

ÉN CSILLAG ANNA

185 centimeter hosszú óriási Loreley-hajammal, ezerekre menő **köszönő iratokkal** bizonyítottam be, — melyek min-denkinék rendelkezésére állanak — hogy az általam kitalált kenőcs, mint legbiztosabb szer, mindennemű **hajbeteg-ségek és hajhullás** ellen, a hajnövés elő-mozdítására, a hajbőr erősítésére, fej-köszvény, korpaképződés és kopaszodás, úgy bajusz és szakáll gyérsege ellen bá-mulatos eredménnyel használtatott. Bizonyítványok a szer elemzéséről a leghiresebb szakértőktől részéről rendelkezésre állanak.

Egy téglye ára 50 kr, 1 frt, 2 frt, használati utasítással együtt. Postai utánvétellel, vagy az összeg előleges be-küldése mellett a világ minden részébe megküldeték

Csillag és társa
gyárából.

Budapest, VI. királyutca 26. sz.

Kézdí-Vásárhelyt kapható Kovács Ferencz gyógyszerárában, valamint Magyarország jelenté-kenyebb gyógyszeráráiban. 4—20

Az öntapasztalás a legjobb! A ki fo-kétségben, hogy a csúszós bántalmak, vagy a fájdalmas közsvény ellen minő szert használjon, az vegyen 40 kr. egy üveg valódi

Pain-Expeller

horgannyal.

Tizenhét évi tapasztalás és számtalan siker kezdesdik a felől, hogy a 40 kr. nem hiába való kiadás. Kapható a legtöbb gyógyszerárában. Fő-raktár: Gyógyszertár az arany országhoz, Prága, Altstadt.

* Budapest Török J. gyógyszerárá-ban. Kovácsnán Grosz Károly gyógszer-tárában. Kézdí-Vásárhelyt Szabó Albert könyvnyomdájában.